

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота
на тему: Особливості функціонування емоційно забарвленої лексики у політичних
промовах американських та українських президентів
(на матеріалі промов Дж.Байдена і В.Зеленського).

Студентки групи Па 02-20
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальність 035 Філологія;
Нілової Дар'ї Олександрівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент
Андрущенко Ірина Олександрівна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ 2023

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
Department of English Philology and Philosophy of Language

Term Paper

Peculiarities of the functioning of emotionally coloured vocabulary in the political speeches of the American and Ukrainian presidents (based on the speeches of J. Biden and V. Zelenskii)

DARIIA NILOVA

Group Pa 02-20

Germanic Philology and Translation Faculty

Research Adviser

Assoc. professor

Iryna Oleksandrivna Andrushchenko

Kyiv 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ.....	7
1.1 Емоційно забарвлена лексика як об'єкт лінгвістичних досліджень.....	7
1.2 Функції емоційно забарвленої лексики	9
1.3 Різновиди промов	10
Висновки до розділу I	12
РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ У ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВАХ.....	13
2.1 Специфіка функціонування емоційно забарвленої лексики у політичних промовах американського президента Дж. Байдена ...	13
2.2. Специфіка функціонування емоційно забарвленої лексики у політичних промовах українського президента В. Зеленського ...	16
Висновки до розділу II.....	18
ЗАГАЛЬНІ ВІСНОВКИ	20
RESUME.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	24
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	26

ВСТУП

Увесь сучасний світ тримається на політиці та її представниках, тому те, як вони себе поведуть і як говорять має неабияку силу. Свою вагу має емоційно забарвлена лексика, яку зараз використовують майже всі, особливо, дивлячись на повномасштабне вторгнення загарбників на терени нашої держави.

До 24 лютого 2022 року політичне життя нашої країни було спокійне, в тому плані, що кожен намагався дотримуватися певної цензури, уникати публічних конфліктів і тримати нейтралітет, але, з плином часу і подій, емоційно забарвлена лексика набула широкого поширення і навіть порушення правил стало чимось звичним.

Як зазначає Ю. Головацька (2017) емоційно-забарвлена лексика вживають для того, щоб надати висловленню емоційного забарвлення, надати персонажу або його вчинкам стилістично-оцінний відтінок. Науковці виділяють чотири групи емоційно-забарвленої лексики:

- книжна піднесена лексика: мисль, бентежність, торжество, благоговіння, глава, страус, воїн, чадо, десниця, перст, достойний;
- поетизми: легіт, відлуння, можуть, виднокрай, розмай, блакить, дівчинонька, лебідонька, живодайний, легкокрилий, надхмарний, зоріти;
- розмовно-просторічна лексика: добряк, базіка, гувльвіса, морока, панькатися, комизитися, приндитися, забрьоханий, підтоптаний, лупатий;
- вульгаризми: пика, морда, дурило, хамло.

Актуальність використання емоційно забарвленої лексики надто недооцінюється в наш час, оскільки не кожна людина навіть помічає за собою її вживання. Зараз в умовах війни кожен перебуває у певному емоційному стані, чи позитивному чи негативному, але тим не менш використовує такого типу слова. Із застосуванням вищезгаданої лексики, особливо у політиків, наразі з'явилася чудова можливість висловити свої думки і почуття тонко, влучно та лаконічно, а іноді й експресивно.

Метою курсової роботи є встановити специфіку функціонування емоційно забарвленої лексики у політичних промовах американських та українських президентів.

Об'єктом дослідження курсової роботи є політичні промови американських та українських президентів.

Предметом дослідження слугує емоційно забарвлена лексика, що функціонує у політичних промовах американських та українських президентів.

Завданнями курсової роботи є:

- розкрити поняття „емоційно забарвлена лексика“;
- розкрити поняття „промова“;
- розкрити поняття „політична промова“;
- показати функціонування емоційно забарвленої лексики в політичних промовах.

Практичне значення дослідження та отриманих під час нього результатів пов'язане зі стрімким розвитком воєнного стану в Україні та американсько-українських політичними відносинами та їхнім подальшим розвитком. Зібрані мовні одиниці можуть використовуватись як ілюстративний матеріал для вивчення мовознавства у вищих навчальних закладах.

Структура курсової роботи. Робота складається зі вступу, двох основних розділів (одного теоретичного і одного практичного), висновків та списку використаних джерел (загальна кількість – 18 позицій). Загальний обсяг роботи – 20 сторінок, з них основного тексту – 15 сторінок.

У вступі описані: актуальність, теоретичні дослідницькі праці, об'єкт та предмет дослідження, мета, завдання, практичне значення та структура курсової роботи.

Перший розділ присвячено основним теоретичним аспектам лінгвістичних досліджень емоційно забарвленої лексики, розкриттю терміну

„промова“ та „політична промова“ та функціонування емоційно забарвленої лексики в політичній сфері.

У другому розділі розглянуто особливості емоційно забарвленої лексики у політичних промовах американських та українських президентів (Дж. Байдена та В. Зеленського).

У висновку проведено підсумок результатів аналізів емоційно забарвленої лексики, а також звернено увагу на види її функціонування на прикладі матеріалів політичних промов американських та українських президентів (Дж. Байдена та В. Зеленського).

РОЗДІЛ I. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ

1.1 Емоційно забарвлена лексика як об'єкт лінгвістичних досліджень

У своїй більшості слова виконують оцінно-експресивну функцію, завдяки якій у семантиці слів можуть бути закладені почуття радості, захоплення, ніжності, незадоволення, обурення, глузування тощо. Емоційно забарвлені лексеми, які слугують для опису почуттів, а також для передачі емоційних відтінків в оцінці явищ, подій, людей, називають експресивами (експресемами).

Як зазначає Ю. Головацька (2017) емоційно-забарвленими часто є слова, що виступають як синоніми до стилістично й емоційно нейтральних слів: кінь – шкапа, прибічник – поплічник, іти – шкандибати, говорити – базікати, товстий – дебелий. Емоційність властива лексемам, що називають різні почуття – радість, гнів, горе, захоплення, огиду; виражають якісну оцінку предметів та явищ. Такі одиниці містять емоційний елемент уже у своєму лексичному значенні. Позитивне емоційне забарвлення мають, наприклад, слова щастя, радість, жага, кохання, шана, рідний, любий, ніжний, чарівний. Сумний настрої навіюють своїм лексичним значенням слова: жаль, сум, журба, туга, розлука. Негативні емоції викликають лайливі слова й вульгаризми: негідник, шкуродер, шахрай, ледащо, неотеса, пика, потвора, лихий. У літературній мові лайливі й вульгарні слова використовуються рідко, їхнє вживання викликає в читача негативні емоції. Є ціла низка слів, які мають помітний відтінок урочистості: вітчизна, батьківщина, велич, подвиг, провісник, поборник, визвольний, величний. На урочистий лад налаштовують читача здебільшого старослов'янськими: глава, глашатай, пророк, благовісник, благословенний, блаженний, благодатний, священний, праведний, достойний, златоглавий, благовістити.

Емоційне звучання деяких слів досягається за допомогою:

–пестливих суфіксів: матінка, матуся, таточко, татусь, сестриця, сеструня, дівчинонька, голубонька, зіронька;

– згрубілих суфіксів: носище, бабище, хлопчисько, дівчисько, чолов'яга, старезний, грубезний.

Експресивна лексика може вживатися в усіх функціональних стилях літературної мови. Проте найчастіше вона використовується в художніх творах і публіцистиці, а також у розмовно-побутовій сфері. Експресивна лексика надає висловлюванню більшої виразності, образності, помітніше впливає на почуття співрозмовника, читача. З огляду на своє емоційне забарвлення, одне з головних місць у перекладі художніх текстів посідає зменшувально-пестлива лексика. Українська мова багата на засоби емоційного вираження. Демінутивні утворення зі зменшено-емоційними суфіксами функціонують у всіх самостійних частинах мови. Особливо яскравого вираження вони отримали саме в українській мові, яка характеризується надзвичайною милозвучністю. Зменшено-емоційні утворення становлять невід'ємну рису усно-розмовного мовлення, звідки вони й походять. Широко побутують демінутивні утворення у сфері родинних стосунків. Засобами зменшено-пестливих лексем передаються почуття любові, симпатії, ніжності. Саме від уживаних у повсякденні слів, які відбивають стосунки між людьми та їхні взаємини з навколишнім світом, формуються традиційні ряди з наростанням у них значення зменшеності і пестливості. Є дві основні умови, при яких слова можуть передавати позитивні чи негативні емоції (Грешук Василь, 2021): 1) слово само по собі має таку індивідуальну сутність, яка дає йому змогу виражати певне почуття, емоцію; 2) залежно від контексту (в писемному мовленні) або ж від конкретної ситуації (в усному мовленні) будь-яке емоційно нейтральне чи емоційно забарвлене слово може вживатись неоднозначно, набувати різної емоційності, навіть протилежної, у порівнянні з тією, яка найчастіше об'єктивно (позаконтекстно й позаситуативно) йому властива. Виходячи зі сказаного вище, засобами вираження емоційності є: слова з афіксами

пестливості та згрубілості; переносне значення слова; синоніми; внутрішньоформні лексеми; жаргонізми; вигуки; фразеологізми.

Крім того, слід зазначити (Жонг Каінхонг, 2022), що існує два види компонентів лексики; один – слово, тобто найменша одиниця речення, яка може самостійно вживатися у мові з поєднанням звучання і значення; інший є фіксованою структурою, еквівалентною функції слів. Коли ми описуємо емоційні слова, ми не робимо чіткої різниці між використанням «слово» та «мова», обидва з яких є лексичними одиницями емоційного значення, тому ми використовуємо термін «емоційні слова». Для слів, що виражають такі почуття, як «like», «sad», «rain» і «anger», їхнє раціональне значення саме по собі є позитивною чи негативною оцінкою об'єктивних речей. Емоційні слова мають стосуватися тих слів, раціональне значення яких не містить похвали чи критики, але має тенденцію до похвали чи критики з точки зору значення. Тому ці два принципово різні, і їх не можна сплутати. Емоційні значення емоційних слів, які ми вимовляємо, повинні бути відносно стабільними, незалежними від тимчасового контексту або контексту, в якому з'являються слова, і значення змісту яких можна незалежно проаналізувати за значенням слів. Тому емоційні слова в цьому риторичному значенні не входять до сфери нашої дискусії.

1.2 Функції емоційно забарвленої лексики

Експресія є одними з найважливіших складових тексту, якщо його мета полягає у тому, щоб експлікувати авторський задум, відтворити атмосферу подій, змусити реципієнта сприйняти ідею, співпереживати тощо. Крім того, експресія здатна емоційно забарвити нейтральне значення слова, надати йому певного колориту. У процесі комунікації, відповідно до умов спілкування, мовець прагне впливати на співрозмовника, обираючи при цьому лексику з конотативним значенням і створюючи певний емоційний образ. У цьому випадку слова виконують виражально-образну функцію: мовлення стає більш

виразним та емоційним лише за умови вживання емоційно-експресивних засобів (Колісніченко, 2021).

Використання експресивів дає авторові змогу викликати у реципієнта відповідну емоційну реакцію, спричинити емоційний ефект, переживання, що відповідають його намірам і змушують вдаватися до вибору тих чи тих мовних засобів. До експресивів належать слова, які вже у своєму значенні містять позитивну чи негативну оцінність і називають відчуття, настрої, процеси, наприклад: – шанобливе, поважне (поважливе) значення; – ласкаве (пестливе) значення, значення любові; – зневажливе, презирливо-насмішкувате значення; – осуд, роздратування; – маніпуляція.

1.3 Різновиди промов

Промова – це агітаційний виступ на масових зборах. Він присвячується одній великій темі, яка хвилює слухачів (звичайно до неї в цей час прикута загальна увага.) Особливості промов: емоційність; підсилений голос – зазвичай є якась відстань між промовцем і аудиторією; чим більша аудиторія, тим повільніший темп промови; паузи у промові: логічні, психологічні, фізіологічні (більші ніж при доповідях). **Агітаційна** промова має основне завдання роз'яснити щось, зорієнтувати в чомусь. Звернена насамперед до емоцій, почуттів, уяви слухачів. Важливий психологічний вплив на слухачів, використовуються яскраві образні засоби. Потрібно правильно і повно враховувати особливості своєї аудиторії, знання аудиторії допоможе обрати найпереконливіші аргументи. Звичайно обмежена в часі, торкається одного питання, має мобілізуючий характер. **Ювілейна** промова звичайно присвячена певній даті. Промова відзначається святковістю, урочистістю, може мати елементи підсумків.

Як зазначає Падалка О.В (2012) **політична** промова – це усний політичний текст, який проголошують перед масовою аудиторією, містить назрілі завдання певної сфери громадського життя та дає рекомендації щодо їх здійснення. Політична промова аналізується за сімома конститутивними

ознаками: 1) специфіка інституційного політичного дискурсу полягає у перевазі масового адресата; основні вектори комунікації проходять наступним чином: інститут – інститут; представник інституту – представник інституту; представник інституту – громадяни; громадяни – інститут; 2) домінуюча роль фактору емоційності та питома вага фактичного спілкування; аудиторія повинна реагувати, не напружуючи мозку, тільки почуттям. Свідоме відключення – найважливіший механізм спокуси народу; 3) театральність політичного дискурсу пов'язана з тим, що маси сприймають політику переважно через ЗМІ. Потреба „працювати на публіку“ змушує політиків турбуватися про свій публічний імідж та розробляти стратегії створення привабливого для публіки портрета; 4) амбівалентність, або змістовна невизначеність, пов'язана з фантомністю низки денотатів; 5) опосередкованість політичної комунікації фактором мас-медіа сприяє регулюванню дистанції між лідером та масами: зближенню (підвищується демократичність дискурсу) та віддаленню (підвищує авторитарність дискурсу); 6) езотеричність проявляється як прагматична категорія, це зумовлено використанням таких стратегій, як евфемізація, натяк, плітки та ін.; 7) динамічність мови політики зумовлена відображеними реаліями та змінністю політичної ситуації. Отже, політична промова є невід'ємною частиною політичної комунікації, що трактуємо як вид комунікації, під час якої відбувається поширення думок та ідей політичними суб'єктами з метою здійснити вплив на погляди реципієнта та його ідеологічні переконання.

Політична промова розглядається як зв'язний потік мовлення, що є зазвичай підготовленим мовцем із метою постачання інформації аудиторії стосовно певної події в політичному житті. Специфіку цього явища може бути виявлено за допомогою матриці певних характеристик, серед яких – властивості суб'єкта та адресата; спосіб реалізації; зіставлення монологічного та діалогічного мовлення; функціональне навантаження; обсяг інформації; мета висловлювання.

Висновок до Розділу I

Отже, емоційна лексика – слова, що мають у своєму значенні компонент оцінки, виражають почуття, позитивне чи негативне сприймання дійсності. Як виразник емотивної функції мови емоційна лексика характеризує ситуацію спілкування, соціальні відносини, психічний стан мовців. Безпосереднім виразником людських емоцій виступають вигуківі слова (цур! леле! тю! фе!). З почуттєвою сферою пов'язані також слова, що називають: а) психічні, внутрішні стани, характер, світовідчуження, переживання (радість, щастя; ніжний, щирий; радіти, гніватися); б) будь-яке поняття з оцінним компонентом позитивним чи негативним (красень, левада, баламут, слимак, амеба). В англійській мові емоції виражаються не називаючись. Наприклад: Alas! Heavens! Hell! Nonsense! Pooh! Деякі з них є первинними вставними словами, інші походять від інших частин мови. Другий тип емоційних слів складається за допомогою спеціальних морфем або моделей чи сполучень. Наприклад: daddy, darling, dearie, blackie, oldie; поєднання: old chap, old fellow, little chap, poor devil; напівафікс – pmonger: panicmonger, scandalmonger, scaremonger. Емоційні неповторні слова створюються шляхом перетворення цілих фраз у дієслова, щоб виразити роздратування. Наприклад: Now well! Don't now-well me! How on earth? Don't begin how-on-earthing! Oh, bloody hell! You don't bloody hell me! Політична промова напряму залежить від групи людей – політиків, чиє мовлення має індивідуальні особливості, проте відображає тенденції розвитку певної мови. Мовлення політиків – це певним чином еталон, що відображає норми стандартної вимови даного соціуму. Політичну основу нації представлено найбільш освіченими громадянами, тому їх мовлення є зразком і повинне бути доступним для сприйняття, тому емоційно забарвлена лексика має великий вплив у сьогоденні, бо її легше інтерпретувати і подати людям, і таким чином, навіть сенс суспільство сприймає більш дружньо і зрозуміліше.

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ У ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВАХ

2.1 Специфіка функціонування емоційно забарвленої лексики у політичних промовах американського президента Дж. Байдена

У переддень 2023 року президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден мав змогу зустрітися з Володимиром Зеленським особисто „*Виступи Президента Байдена та Президента України Володимира Зеленського на спільній пресконференції*” на знак величесної підтримки США Україні у війні проти жадливого агресора – росії. Промови були досить емоційними та насичені відповідною до цього лексикою, оскільки нейтрально такі речі не можуть обговорюватися.

*‘This visit also falls on the 300-day mark of Russia’s **brutal** invasion of Ukraine. Three hundred days since Putin launched an **unprovoked, unjustified, all-out** assault on the free people of Ukraine. Three hundred days of Ukrainian people showing Russia and the world their steel backbone, their love of country, and their unbreakable determination — and I emphasize “unbreakable determination” — to choose their own path.’*

*‘Цей візит також припадає на 300-денний рубіж **жорстокого** вторгнення Росії в Україну. Триста днів відтоді, як Путін почав **неспровокований, нічим не виправданий, тотальний** наступ на вільний народ України. Протягом треста днів український народ демонструє Росії та світові свою сталеву силу волі, свою любов до Батьківщини та свою незламну рішучість – і я підкреслюю «незламну рішучість» – обирати власний шлях’.*

У цьому уривку Джо Байден використовує емоційно забарвлені прикметники, які несуть в собі негативну оцінку явищ. Загалом ці слова виконують функцію осуду й демонструють роздратування політика з приводу сучасних аморальних вчинків держави-терориста.

*'We also know that Putin has no intention — no intention of stopping this **cruel** war. And the United States is committed to ensuring that the **brave** Ukrainian people can continue — continue to defend their country against Russian aggression as long as it takes.'*

*'Ми також знаємо, що Путін не має наміру зупиняти цю **жорстоку** війну. І Сполучені Штати робитимуть усе, щоб **хоробрий** український народ міг продовжувати захищати свою країну від російської агресії стільки, скільки буде потрібно'.*

А зараз президент використовує емоційно забарвлену лексику для надання як негативної, так і позитивної оцінки явищ. Знову неможливо оминати осуд і роздратування з приводу війни, але дуже гарно Джо Байдену вдалося висловити шанобливе і поважне ставлення до українського народу і його незламність.

Отже, під час очної зустрічі перед новим 2023 роком промова Джо Байдена була як ніколи сповнена емоційно забарвленою лексикою, особливо президенту вдалося яскраво висвітлити своє презирство стосовно 'мрій' росії мати контроль над незалежною Україною. Також окреме шанобливе ставлення до українського народу не можливо не помітити через використання великої кількості прикметників позитивного характеру.

І надалі у нашій країні залишається актуальною тема війни, тому загалом політичні промови зараз пов'язані саме з нею. Другою хотілося б висвітлити промову американського президента Джо Байдена (2022) „Звернення до 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (загальні дебати високого рівня)“. У цьому зверненні емоційно забарвлена лексика виконує найбільше функцію **осуду, роздратування** через погрози країни агресора ядерною зброєю та через жорстокість ворога.

*Mr. President, Mr. Secretary-General, my fellow leaders, in the last year, our world has experienced **great** upheaval: a **growing** crisis in food insecurity; **record** heat, floods, and droughts; COVID-19; inflation; and a **brutal, needless** war — a war chosen by one man, to be very blunt. (Biden, 2022)*

„Пане Президенте, пане Генеральний секретар, мої колеги-лідери, за останній рік наш світ пережив **великі** потрясіння: **зростаюча** криза продовольчої безпеки; **рекордна** спека, повені та посухи; COVID 19; інфляція; і **жорстока, непотрібна** війна – війна, обрана однією людиною, якщо бути дуже прямим.“

У цьому фрагменті президент США намагається оперувати епітетами, такими як `great`, `growing`, `record`, `brutal`, `needless`, щоб з **перебільшенням** вказати про жахливі події, які відбувалися впродовж 2022 року. Загалом ці слова мають або позитивний або нейтральний характер, але описуючи ними те, що відбувається, Байден дуже вміло надав їм негативного значення.

*The United States is also working closely with our allies and partners to impose costs on Russia, to deter attacks against NATO territory, to hold Russia accountable for the **atrocities** and war crimes (Biden, 2022).*

„Сполучені Штати також тісно співпрацюють з нашими союзниками та партнерами, щоб накласти на Росію витрати, стримати напади на територію НАТО, щоб притягнути Росію до відповідальності за **звірства** та військові злочини“.

У цій фразі Дж. Байден використовує слово „atrocities“, що у перекладі українською мовою означає „звірство“. Як зазначено у тлумачному словнику (Академічний тлумачний словник, 1970): звірство – це крайня жорстокість, лютість, ось чому президент використав саме цю метафору, щоб з **осудом** описати аморальні вчинки росії та її людей на теренах нашої держави.

*‘Now Russia is calling – calling up more soldiers to join the fight. And the Kremlin is organizing a sham referenda to try to annex parts of Ukraine, an **extremely significant** violation of the U.N. Charter.’*

„Тепер Росія кличе – закликає більше солдатів долучитися до бою. А Кремль організовує фіктивні референдуми, щоб спробувати анексувати частини України, що є **надзвичайно серйозним** порушенням Статуту ООН“.

У цьому уривку президент Сполучених Штатів Америки концентрує увагу слухачів на емоційно забарвлених словах, таких як „extremely“ та „significant“, щоб висловити експресію почуттів, додати емоційного підтексту тому, що відбувається в Україні, підкреслити значимість порушень зі сторони держави агресора.

Отже, президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден активно використовує у своїй промові під час „Звернення до 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (загальні дебати високого рівня)“ емоційно забарвлену лексику, яка загалом виконує функцію осуду, роздратування, презирливого та насмішкуватого ставлення до аморальних вчинків держави, яка думає, що впорається з усім світом.

2.2 Специфіка функціонування емоційно забарвленої лексики у політичних промовах українського президента В. Зеленського

Під час передноворічної пресконференції Володимир Зеленський (2022) мав нагоду висловитися і побажати нашим західним партнерам ось що: *„Моє послання: бажаю вам **миру**. Я вважаю, що це головне, і це стає зрозумілим лише тоді, коли у країні **війна**, коли у ваші **домівки** приходять такі, як ці **терористи** з Росії. А я бажаю, щоб ви бачили своїх дітей живими і щоб вони вирости. І бажаю вам бачити своїх дітей, коли вони підуть до університетів, і бачити дітей своїх дітей. Я ... я вважаю, що це – головне, чого я можу вам побажати. І, звичайно, бути з нами разом, тому що ми дійсно боремося за спільну перемогу над цією **тиранією**. Це реальне життя. І ми переможемо. І я дуже хочу перемогти разом“.*

У цьому уривку президент використав чимало емоційно забарвлених слів. Наприклад, гарно вираженою стала антонімія слів „миру – *війна*“, щоб підкреслити та посилити **значимість** цих слів, оскільки для українців вони згодом набули зовсім іншого сенсу. Також, щоб створити уявний **затишок**, Зеленський використав суфікс пестливості „івк“ у слові „домівки“. Звичайно неможливо обійтися без **осуду, роздратування, призирства** до країни-

агресора, тому як завжди були використані слова такі як „терористи“ та „тиранією“.

*„Я вибачаюсь, що я сьогодні так багато говорю про дітей, але Ви сказали про справедливий мир, а я хочу Вам сказати як батько, просто мені цікаво. Ви знаєте, скільки у нас батьки втратили своїх синів на фронті. Або своїх **доньок**, які були медсестрами..... Вони живуть помстою. Тому я вважаю, що це велика **трагедія** в цілому – війна <...> Немає ніякого справедливого миру в війні, яку нам принесли ці, навіть не можу знайти слова, бо ми зараз у Білому домі не можу знайти культурне слово. Ці **нелюди**“.*

Так само і в цьому фрагменті президент використав суфікс пестливості „ок“ у слові „доньок“ для найкращого опису **віку дітей**, які постраждали від російської агресії, так він описав діточок, зовсім маленьких і зіпсованих цим жахом. Неможливо ніколи й обійтися без **призирства і вираження негативних почуттів** говорячи про війну в Україні, тому Зеленський неодноразово використовує такі слова як „трагедія“ і „нелюди“.

Наш президент Володимир Зеленський (2022) теж мав змогу висловитися під час „Звернення до 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (загальні дебати високого рівня)“. Наразі українці не можуть говорити ні про що, окрім страшної війни на теренах нашої держави, тому керівникові випала нагода ще раз **зневажливо засудити аморальні** вчинки держави-агресора і підкреслити значимість своїх слів.

*„Там родина, яка загинула під завалами будинку після російського авіаудару: батько, мати, **дівчатка** шести й восьми років, бабуся і дідусь. Там чоловік, якого задушили мотузкою. Там жінка зі зламаними ребрами й ранами на тілі. Там чоловік, якого кастрували перед убивством, і це далеко не перший такий факт.“.*

У цьому уривку Володимир Зеленський загалом повністю засуджує вчинки нелюдей по відношенню до мирного населення. Тут ми можемо побачити емоційно забарвлене слово „дівчатка“ сформоване за допомогою

суфікса пестливості, оскільки тут президент намагався підкреслити вік дітей, над якими були вчинені насильницькі дії.

„То що тоді правда? Мобілізація в Росії – правда. Фейкові референдуми – це теж правда. Росія хоче війни. Це правда. Але Росія не зможе зупинити хід історії. Людство й міжнародне право сильніші, ніж одна держава-терорист. Росії доведеться закінчувати цю війну. Війну, яку вона розпочала“.

Зараз президент використовує емоційно забарвлене слово із суфіксом згрубілості „людство“, щоб підкреслити велич та масштаб підтримки, яка надається Україні, також це можна назвати одним з **маніпулятивних** прийомів, яким хочеться хоч якось змусити росію зупинити те, що вона коїть.

Отже, президент України Володимир Зеленський у своїй політичній промові під час *„Звернення до 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (загальні дебати високого рівня)“* використовує емоційно забарвлену лексику загалом у засудливих та маніпулятивних цілях задля хоч якось змусити росію припинити вогонь та подарувати цьому світу мир та спокій.

Висновки до Розділу II

Отже, порівнюючи політичні промови американського президента Джо Байдена та президента України Володимира Зеленського, слід зазначити, що емоційно забарвлена лексика виконує надзвичайно важливу роль в їх словах. Зараз усі політичні промови пов'язані лише з жахливою темою війни, тому емоційна лексика виконувала найбільше функцію осаду, роздратування, гніву та презирства. Також прослідковувалися слова пестливості, але лише задля того, щоб вказати рік дітей, які постраждали внаслідок російської агресії та умовно нагадати, як затишно вдома. У Джо Байдена домінують такі слова осуду та презирства як „brutal“, „unprovoked“, „unjustified“, „cruel“ і т. д. Володимир Зеленський також використовує негативно забарвлені слова такі як „трагедія“, „нелюди“, „війна“, „тиранія“, „терористи“, але також не

втрачав можливості оперувати словами пестливості „домівок“ та „доньок“, щоб згадати дім та емоції, які з ним пов'язані, щоб зазначити наскільки маленькими діти України дізнаються про жахливу ціну свободи.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, емоційно забарвлена лексика слугує для передачі емоційних відтінків в оцінці явищ, подій, людей. Позитивне емоційне забарвлення мають, наприклад, слова ‘щастя’, ‘радість’, ‘жага’, ‘кохання’ і т.д. Сумний настрій навіюють своїм лексичним значенням слова: ‘жаль’, ‘сум’, ‘журба’ і т.д. Негативні емоції викликають лайливі слова й вульгаризми: ‘негідник’, ‘шкуродер’, ‘шахрай’, ‘ледащо’ і т.д. Також українській мові притаманне використання суфіксів пестливості, наприклад, ‘донька’, ‘домівка’ і т.д.

В англійській мові для слів, що виражають такі почуття, як «like», «sad», «rain» і «anger», їхнє раціональне значення саме по собі є позитивною чи негативною оцінкою об’єктивних речей. Зазвичай під час процесу спілкування мовець прагне впливати на співрозмовника, обираючи при цьому лексику з конотативним значенням і створюючи певний емоційний образ. У цьому випадку слова виконують виражально-образну функцію, тобто мовлення набуває певної виразності та емоційності за допомогою таких засобів як використання суфіксів пестливості, вигуків, негативно чи емоційно забарвлених прикметників і т.д.

Наразі у такий складний час для нашої країни політики є основними представниками, яких ми слухаємо та в яких віримо, але зараз навіть вони не можуть стримуватися і емоційно забарвлена лексика має неабиякий вплив у їх промовах. Загалом, політична промова – це усний політичний текст, який проголошують перед масовою аудиторією, містить назрілі завдання певної сфери громадського життя та дає рекомендації щодо їх здійснення.

На прикладі політичних промов американського президента Джо Байдента та президента України Володимира Зеленського ми простежили, що вони оперують емоційно забарвленою лексикою постійно. Загалом у президента США домінують такі прикметники, які загалом виконують функцію осаду, роздратування, презирства ‘brutal’, ‘war’, ‘unprovoked’. Однак, українська мова більш наповнена емоційно забарвленою лексикою,

тому Володимир Зеленський використовував прикметники, які теж мають негативне забарвлення 'війна', 'нелюди', 'тиранія', а також для того, щоб створити умовний затишок про спогади про дім, президент використав слово із суфіксом пестливості 'домівка' та для підкреслення занадто маленького віку дітей, які постраждали від російської агресії було вжито слово 'доньок'.

RESUMÉ

The coursework is devoted to the study of the functions of emotionally coloured vocabulary in the political speeches of the American President Jo Biden and the President of Ukraine Volodymyr Zelenskii.

The relevance of this study lies in the fact that it first determines the use of emotionally coloured vocabulary on the examples of political speeches by Jo Biden and Volodymyr Zelenskii. This provided an opportunity to gain new knowledge about the functioning of lexems in the political sphere.

The object of research of the coursework is the political speeches of the American and Ukrainian presidents.

The subject of the study is the emotionally coloured vocabulary that functions in the political speeches of the American and Ukrainian presidents.

The purpose of the coursework is to establish the specifics of the functioning of emotionally coloured vocabulary in the political speeches of the American and Ukrainian presidents.

The purpose of this research is to achieve the following questions:

1. Clarify the concept of "emotionally coloured vocabulary" by considering its functions in speech;
2. Define the concepts of "speech" and "political speech" and their functions;
3. Determine the role of emotionally coloured vocabulary on the example of the political speech of the American President Jo Biden;
4. Determine the functions of emotional vocabulary using the example of the President of Ukraine, Volodymyr Zelenskii.

Research methods are critical discourse analysis of video materials and articles from American and Ukrainian publications, websites and articles for additional content and discourse analysis that systematically examines the difference between the text and other interpretations of the results.

The first chapter of the coursework describes the main theoretical aspects of linguistic studies of emotionally coloured vocabulary, the disclosure of the term

"speech" and "political speech" and the functioning of emotionally coloured vocabulary in the political sphere.

The second chapter of the course work examines the features of emotionally colored vocabulary in the political speeches of the American and Ukrainian presidents (J. Biden and V. Zelenskii).

Keywords: emotionally coloured vocabulary, speech, political speech, functions, Biden, Zelenskii, president, condemnation.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Академічний тлумачний словник. (1970-1980). Отримано з <http://sum.in.ua/s/zvirstvo>
- Головацька, Ю. (2017). До проблеми перекладу нейтральної та емоційно-забарвленої лексики. Наукові записки "Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського". Серія: Філологія (мовознавство), (25), 205-211.
- Грещук, В. В. (2021). Студентський філологічний вісник. Державний вищий філологічний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника".
- Колісніченко, О. І. (2021). Функціонування емоційно забарвленої лексики в українському епістолярії. Бердянський державний педагогічний університет. Бердянськ. Отримано з <https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/Zbirnyk-2021.pdf#page=17>
- Крапива, Ю. В., & Крікун, Д. А. (2019). Політична промова як різновид політичної комунікації. Закарпатські філологічні студії, 11(2), том 2. Закарпаття. Отримано з наступного джерела в мережі <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/33488/1/ПОЛІТИЧНА%20ПРОМОВА%20ЯК%20РІЗНОВИД%20ПОЛІТИЧНОЇ%20КОМУНІКАЦІЇ.pdf>
- Ліхторович, Д. Ю. (2020). Емоційно забарвлена лексика в мові польських ЗМІ: структурно-семантичний та стилістичний аспекти (Кваліфікаційна робота м агістра). Кафедра української філології та славістики Київського національного університету. Київ. Отримано з <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/1085/Ліхторович.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Ноженко, Л. (2021). Емоційно забарвлена лексика в романі Всеволода Нестайка "Тореадори з Васюківки". Факультет філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Прикарпаття: м. Івано-Франківськ. Отримано з

<https://kum.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/45/2021/12/Студ.-філол.-вісник-№4.21.pdf#page=41>

Олена Гурко (2011). Стилiстично нейтральна та емоцiйно забарвлена лексика у поезiї Олександра Олеся. Днiпро. Отримано з

https://www.cuspu.edu.ua/download/nz_2011_96_1.pdf#page=71

Падалка, О. В. (2012). Полiтична промова та її просодичнi характеристики.

Кафедра германської та фiно-угорської фiлологiї Київського національного лiнгвiстичного унiверситету. Київ. Отримано з

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/8424/1/17.pdf>

Романова, Н. В. (2011). Проблема емотивної та емоцiйно забарвленої

лексики. Кафедра нiмецької фiлологiї Київського національного лiнгвiстичного унiверситету. Київ. Отримано з

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/4147/1/Romanova.pdf>

(2011). Промова. Доповiдь. Лекцiя. Реферат. Отримано з

<https://osvita.ua/vnz/reports/dilovodstvo/24161/>

(2015). Емоцiйно забарвлена лексика. Сумський державний унiверситет.

Суми. Отримано з <https://studfile.net/preview/3270602/>

(2018). Write about emotionally neutral and emotionally coloured grouping of

English vocabulary and its types. Отримано з

<https://studfile.net/preview/7136059/page:16>

Zhong Caihong (2022). Evaluation of Vocabulary Emotional Color in Language

Teaching. The University International College, Macau University of Science and Technology, Macao, China. Отримано з

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9020978/>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- Biden, J. R. (2022a). Remarks By President Biden And President Volodymyr Zelensky Of Ukraine In Joint Press Conference [Відеозапис]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=qxePB1jcN7g>
- Biden, J. R. (2022b). Address to the 77th Session of the UN General Assembly (High Level General Debate). Retrieved from <https://www.americanrhetoric.com/speeches/joebidenunga77.htm>
- Зеленський, В. О. (2022a). Виступи Президента Байдена та Президента України Володимира Зеленського на спільній пресконференції [Відеозапис]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=qxePB1jcN7g>
- Зеленський, В. О. (2022b). Звернення до 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (загальні дебати високого рівня) [Відеозапис]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=5eWjC0rEkTw&t=738s>